Dosarul nr. 4r-4652/23 Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
4-23065254-02-4r-04122023 Judecător: Cazacu Grigorii

D E C I Z I E

15 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Chiroșca Igor și Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul petiționarului Dorogoi Ion declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-28164/23 din 11 octombrie 2023, la cauza contravenţională privind contestaţia depusă de Dorogoi Ion împotriva Deciziei Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023.

Procedura de citare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. Dorogoi Ion s-a adresat în instanţa de judecată cu contestaţie împotriva Deciziei Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023.

2. Prin contestaţia depusă invocă Dorogoi Ion că la data de 17.03.2023, pe platformele de informare în masa precum: jurnal.md autorul materialului postat fiind jurnalistul - Pavel Păduraru a fumizat/difuzat informaţii mincinoase/calomnioase despre mine - avocatul Ion Dorogoi.

3. Indică că declaraţiile dezvoltate în articolul de pe platformele de informare în masă întitulat: „O tipografie se declară a fi ţinta unui atac raider al ex-avocatului lui Platon” reprezintă nişte insinuări care nu sunt bazate pe careva acte, fapte care să demonstreze cele indicate în articolul calomnios. Norma art. 70 alin. (1) Cod contravenţional, prevede sancţionarea persoanei fizice pentru comiterea faptei de ”Calomnia, adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale

aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.”

4. Afirmă că drept declaraţii calomnioase le indică pe următoarele din cadrul articolului al cărui autor este jurnalistul - Pavel Păduraru: 1. „Reprezentanţii „Imprimart” susţin că această schemă se aseamănă cu atacurile raider ale Iui Platon” este cunoscut că noţiunea de „atac raider” reprezintă pentru societate o percepţie greşită asupra unei persoane, această noţiune fiind identificată în lumea criminală, însă astfel de declaraţii cu tente calomnioase, nu pot fi atribuite persoanei mele, atâta timp cât nu există careva acte ce pot demonstra intenţiile sale criminale, „Sumele colosale pe care şi le-a însuşit Cucu arată că singurul lor scop este să facă bani pe seama noastră. Afirmă că în opinia lui Viorel Safta, la mijloc s-ar ascunde o tentativă a avocatului Dorogoi de a pune mâna pe compania condusă de el, „e straniu că „ Toncar” a răbdat atâta timp şi nu şi-a cerut datoria istorică, dar la un moment dat ne-a acţionat în judecată. Se ştie că Dorogoi a lucrat pentru Platon la MAIB, unde proifilul său era bancrotizarea altor companii care nu-şi puteau întoarce creditele. De aceea are impresia că „Toncar” i-a vândut datoria avocatului, iar acesta ne atacă pe căile sale. Iată de ce, probabil, Dorogoi i-a spus că nu are ce discuta cu mine şi a pus penalităţi de peste un milion de lei la această datorie”, îşi dă cu părerea Safta. Aceste „opinii” îl defăimează şi reprezintă informaţii mincinoase, care nu sunt demonstrate, dar care se tot răspândesc prin intermediul persoanelor care au acces la opinia publică şi la formarea acesteia, adică prin intermediul jurnaliştilor. Jurnalistul - Pavel Păduraru, ştiind cu certitudine că aceste informaţii nu sunt verificate şi nici nu există acte care să le confirme pertinenţa, existenţa faptului că eu, în calitatea mea de apărător, aş avea intenţia să „pună mâna pe companie” sau că „profilul său era bancrotizarea altor companii care nu-şi puteau întoarce datoriile”, iar în ciuda acestui fapt, jurnalistul - Pavel Păduraru totuşi a permis ca aceste informaţii să fie răspândite, cu bună-ştiinţă, publicului larg. Dacă şi jurnaliştii îşi permit să publice pe platformele de informare informaţii neveridice, mincinoase şi formează o opinie a societăţii defectuoasă despre o anumită persoană, atunci sunt în drept să obţin măcar dreptul la replică, ceea ce nu a fost realizat de către jurnalist.

5. Declară că în calitatea sa de avocat, reprezint interesele creditorilor în cadrul procesului de insolvabilitate şi nu încearcă să realizeze actele ilegale care-mi sunt insinuate. Cum şi a menţionat anterior, procedura de insolvabilitate este realizată conform legii şi nu invers. Susţine că încă de la începutul declaraţiei, jurnalistul face careva comentarii, care denotă ideea asupra faptului că răspunsurile pe care le-a oferit nu sunt veridice, însă, jurnalistul - Pavel Păduraru, nu este specialist în domeniul insolvabilităţii şi poate nu cunoaşte subtilităţile domeniului, astfel a încercat să-i aducă la cunoştinţă procedura care a fost realizată la Adunarea creditorilor, nu a încercat să evit să ofere răspunsuri, însă, drept rezultat, au fost răspândite informaţii mincinoase în ceea ce priveşte faptul că cele menţionate de mine „pot fi puse la

îndoială”. În asemenea context, Jurnalistul - Pavel Păduraru a încercat să aducă publicului nişte informaţii denaturate, întru-cât şi procesul verbal care a fost anexat la articolul publicat confirmă cele spuse de dînsul. Respectiv, cu bună-ştiinţă, a publicat informaţii mincinoase, fiindu-i atribuite ca fiind declarate de dînsul, într-o formă defăimătoare. Cele menţionate de mine pentru fiecare punct în plângerea respectivă, reprezintă răspândirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, ceea ce constituie contravenţia prevăzută de art. 70 al Codului Contravenţional - calominia. Astfel declară că, în acţiunile jurnalistului Jumal.md - Pavel Păduraru sunt prezente toate elementele contravenţiei prevăzute de art. 70 alin. (1) Cod contravenţional, or acesta îşi dădea seama de învinuirea adusă dînsul şi a dorit să transmită informaţia dată prin intermediul portalului Jumal.md, defaimându-l în faţa persoanelor care urmăresc platforma Jumal.md şi diminuându-i reputaţia profesională.

6. Menţionează că, la răspunsul şefului Inspectoratului de poliţie Buiucani, Oleg Bîrliba, nr. 4820 din 10.04.2023 nu a fost anexată decizia emisă, fapt ce se confirmă inclusiv prin răspunsul recepţionat, care nu conţine careva menţiune în sensul dat. Nu este de acord cu decizia emisă pe marginea plângerii înregistrate cu nr. 4579 la 29.03.2023, or de către agentul constatator nu au fost întreprinse careva măsuri în sensul examinării acesteia, şi anume: nu a fost audiat cet. Pavel Păduraru, nu au fost examinate actele anexate la plângere, sub forma de link cu trimitere la articolul calomnios publicat. Mai mult, în plângere înaintată a indicat expres acţiunile cet. Pavel Păduraru care cad sub incidenţa prevederilor art. 70 alin. (2) Cod contravenţional, argumente ce nu au fost luate în consideraţie de către agentul constatator şi nu au fost combătute. în final este inexplicabil cum o persoană poate să răspândească şi să formuleze învinuiri despre comiterea unor infracţiuni şi să rămână nepedepsită, astfel încât orişicine poate să-şi permită să te jignească, înjosească, învinuiască şi să ştirbească din imaginea mea de avocat, şi să nu suporte nicio consecinţă. Totodată, nu a făcut cunoştinţă cu decizia emisă şi contestată prin prezenta contestaţie, însă consideră că, aceasta nu conţine o careva motivare în susţinerea concluziei privind sistarea precăutării de mai departe a cazului, fapt ce denotă că, este pasibilă anulării cu remiterea materialului la o examinare suplimentară.

7. Totodată, susţine că potrivit art. 440 alin.(1) din Codul Contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. La examinarea legalităţii acţiunilor întreprinse de către agentul constatator, instanţa de judecată trebuie să ia în considerare art. (2) din Codul Contravenţional, potrivit căruia scopul

legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi prevenirea săvârşirii de noi contravenţii.

8. Astfel declară că, agentul constatator a abordat prin răspunsul său cu nr.4820 la 10.04.2023, într-un mod neclar şi superficial situaţia în situaţia în care agentul constatator a examinat fapta sesizată de către avocatul Ion Dorogoi prin prisma elementelor contravenţiei invocate de către mine - avocatul Ion Dorogoi, prevăzute de art. 70 alin. (1) Cod Contravenţional, indicând doar faptul că: „organul de poliţie examinând toate circumstanţele, a ajuns la concluzia lipsei în acţiunile cet. Păduraru Pavel a elementelor constitutive ale unei contravenţii sau infracţiuni", fără a relata despre etapele examinării plângerii depuse de către mine - avocatul Ion Dorogoi. Mai mult decât atât, este de remarcat că agentul constatator nu a administrat probe, limitându-se doar la plângerea mea. La caz este neclar raţionamentul potrivit căruia agentul constatator a constatat lipsa elementelor contravenţiei, fără a întreprinde nicio acţiune, fără a acumula careva probe privind stabilirea adevărului obiectiv cu referire la situaţia indicată în plângere.

9. Prin urmare solicită Dorogoi Ion, anularea deciziei emise pe marginea plângerii înregistrate cu nr. 4820 la 10.04.2023, obligarea agentului constatator să lichideze încălcările depistate ale drepturilor şi libertăţilor lui Ion Dorogoi şi întreprinderea acţiunilor prevăzute de Lege în această privinţă.

10. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-28164/23 din 11 octombrie 2023, a fost ca neîntemeiată contestaţia depusă de Dorogoi Ion împotriva Deciziei Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023.

11. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către petiționarului Dorogoi Ion prin care solicită a primi spre examinare prezentul recurs, a admite recursul declarat, casând integral Hotărârea nr. 5r-2816/2023 din 11.10.2023, emisă de Judecătorul Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, Grigorii Cazacu dispunerea rejudecării cauzei nr. 5r-2816/2023 în primă instanţă, fiind încălcată respectarea dreptului la apărare al recurentului - Ion Dorogoi.

12. În motivarea cerinţelor sale a invocat că, hotărârea contestată nu conţine în esenţă dezbaterea argumentelor relatate în Contestaţia depusă la data de 25.04.2023. Mai exact, în prima partea a hotărârii sunt înserate circumstanţele de fapt şi argumentele din contestaţia avocatului Ion Dorogoi din 25.04.2023.

13. Ulterior, instanţa, întru verificarea faptului dacă contestatarul a depus contestaţia sa în termenul stabilit de lege, citează în totalitate o serie de articole din Codul contravenţional (art. 5; 448; 440), ca într-un final să nu ajungă la nicio concluzie, dar să constate existenţa Plângerii petiţionarului Ion Dorogoi de a fi examinată aceasta prin prisma legislaţiei în vigoare a declaraţiilor care au fost aduse împotriva avocatului Ion Dorogoi prin intermediul articolului postat pe platforma Jumal.md, întitulat „O *tipografie se declară a fi ţinta unui atac raider al ex-*

avocatului lui Platon” Ceea ce nu are nicio legătura în contextul articolele citate cu referire la termenul de depunere a contestaţiei. Adică, o logică în argumentarea depunerii în termen a contestaţiei şi ajungerea la o concluzie care nu are tangenţe cu articolele invocate supra, nu este. În continuare, instanţa iarăşi efectuează acelaşi exerciţiu prin înserarea a unor norme din Codul contravenţional, mai exact: art. 375; 7; 8; 10; 381 alin. (4), însă nu explică în mod coerent şi clar scopul celor invocate de către instanţă în contextul speţei. Astfel, susține că hotărâri instanței de fond nu conţine nicio motivare expresă a decizie luate de către instanţă

14. Menționează că, instanţa a omis expunerea poziţiei sale cu privire la natura calomnioasă a articolului publicat şi nici nu s-a expus în privinţa inacţiunilor din partea agentului constatator, care urma să audieze cet. Pavel Păduraru întru stabilirea intenţiei ultimului în redactarea articolului de pe portalul Jumal.md; nu a examinat însăşi articolul defăimător publicat, conform link-ului anexat la plângere. Reiterează că în cadrul procesului de examinare a plângerii, din Hotărârea nr. 5r-2816/2023 din 11.10.2023, emisă de Judecătorul Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, Grigorii CAZACU, rezultă că agentul constatator a anexat la materialele cauzei: procesul-verbal din 31.03.2023 privind actele de constatare şi rapoartele agentului constatator. însă, la faza de examinare a plângerii, agentul constatator nu mi-a prezentat înscrisurile date, iar în răspunsul primit din partea şefului Inspectoratului de poliţie Buiucani, Oleg Bîrliba, nr. 4820 din 10.04.2023, nu a fost indicat faptul că lipsesc elementele constitutive ale unei contravenţii sau infracţiuni în acţiunile cet. Pavel Păduraru atestat printr-un proces-verbal sau printr-un raport al unui agent constatator.

15. În această ordine de idei, recurentul ajunge la concluzia că agentul constatator doar superficial a analizat circumstanţele, iar instanţa de judecată nu s-a expus asupra temeiniciei probelor prezentate de către agentul constatator şi anume care factor şi indicii au determinat instanţa să se convingă în temeinicia Deciziei Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023. Declararea acestui fapt, nu este suficientă pentru a invoca faptul că probele prezentate „au convins” instanţa în temeinicia unei decizii. Instanţa, pentru a motiva Hotărârea sa, urma să prezinte în mod argumentat care factori au determinat să aprecieze probele ca fiind convingătoare.

16. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

17. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

18. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

19. Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.*

20. Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

21. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

22. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

23. Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

24. În fapt, reieşind din materialele cauzei, Colegiul reţine că prin plîngerea lui Dorogoi Ion nr. 2416 din 28.03.2023 s-a solicitat examinarea prin prisma legislaţiei în vigoare a declaraţiilor care au fost aduse împotriva avocatului Dorogoi Ion prin intermediul articolului postat pe platforma JURNAL.MD, întitulat "O tipografie se declară a fi ţinta unui atac raider al ex-avocatului lui Platon".

25. La caz, colegiul reţine că, prin decizia OPS al SP nr. 1 al IP Buiucani al DP mun. Chişinău comisar Creciun Alexandru, decizia pe materialul nr. 4579 din 04.04.2023 de decontat din registrele de evidenţă şi transmiterea acestuia în arhiva IP Buiucani, din motiv că nu există fapta contravenţiei şi că în cazul dat persistă relaţii civile (f.d. 13).

26. Prin Decizia Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023, adresată lui Dorogoi Ion se comunică că referitor la evenimentele invocate, organul de poliţie examinînd toate circumstanţele, a ajuns la concluzia lipsei în acţiunile cet.

Păduraru Pavel a elementelor constitutive ale unei contravenţii sau infracţiuni (f.d. 12).

27. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-28164/23 din 11 octombrie 2023, a fost ca neîntemeiată contestaţia depusă de Dorogoi Ion împotriva Deciziei Inspectoratului de Poliţie Buiucani nr. 4820 din 10.04.2023.

28. Conform prevederilor art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravențională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

29. Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1), (2), (3) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenționale. (3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.*

30. În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, instanța de judecată întemeiat a stabilit faptul că agentul constatator a desfășurat activitate contravențională propriu-zisă în sensul prevederilor art. art. 381 alin.4 și 447^1 alin.2 și 3 Cod contravențional, ținând cont de normele dreptului contravențional. Astfel, agentul constatator a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenția atât circumstanţele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante art.381 alin.4 Cod contravențional.

31. În circumstanţele expuse, se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanţele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

32. În plan secund, cu referire la argumentele recurentului, colegiul penal reține drept plauzibile statuările jurisprudenței CEDO, reflectate în temeiul art.10 a CEDO, potrivit cărora ingerințele în libertatea de exprimare pot lua forma unei game largi de măsuri care se manifestă în general în contextul unei „formalități, condiții, restricții

sau sancțiuni” [Wille împotriva Liechtensteinului (MC), pct. 43]. Pe lângă aceste considerații generale, Curtea a dezvoltat în jurisprudența sa obligații pozitive care revin statelor pentru a proteja exercitarea acestui drept. Aceste obligații pozitive includ, printre altele, obligația statelor de a crea, concomitent cu instituirea unui sistem eficient de protecție a autorilor sau a jurnaliștilor, un mediu favorabil participării la dezbateri publice a tuturor persoanelor în cauză, care să le permită să își exprime opiniile și ideile fără teamă, chiar dacă acestea contravin celor apărate de autoritățile oficiale sau de o parte semnificativă a opiniei publice ori sunt chiar iritante sau șocante pentru acestea din urmă (*Dink împotriva Turciei, pct. 137; Khadija Ismayilova împotriva Azerbaidjanului, pct. 158*).

33. În ceea ce privește conținutul și forma publicațiilor în litigiu, principiul a fost întotdeauna libertatea de tratament inerentă profesiei de jurnalist, curtea a amintit, de exemplu, că nu este de competența sa ori a instanțelor naționale să înlocuiască presa în această privință [Couderc și Hachette Filipacchi Associés împotriva Franței (MC), pct. 139; Jersild împotriva Danemarcei, pct. 31]. În plus, Curtea a stabilit că art. 10 din Convenție lasă la latitudinea jurnaliștilor să decidă ce detalii trebuie publicate pentru a asigura credibilitatea unei publicații [Fressoz și Roire împotriva Franței (MC), pct. 54]. În orice caz, Curtea a considerat că, atunci când este vorba de o informație care se referă la viața privată a altora, jurnaliștilor le revine sarcina de a ține seama, în măsura posibilă, de impactul informațiilor și al imaginilor care urmează să fie publicate, înainte de difuzarea lor [Couderc și Hachette Filipacchi Associés împotriva Franței (MC), pct. 140].

34. Curtea a precizat, de asemenea, în Kasabova împotriva Bulgariei, că „prezumția de fapte false” poate fi considerată un obstacol nejustificat în calea publicării de materiale a căror veridicitate ar putea fi greu de stabilit în fața unei instanțe, în lipsa unor probe admisibile, de exemplu, sau din cauza sarcinii pe care o reprezintă aceasta. Curtea a subliniat că schimbarea sarcinii probei efectuată prin această prezumție face cu atât mai importantă examinarea atentă, de către instanțe, a probelor prezentate de pârât, astfel încât acesta din urmă să își păstreze posibilitatea de a le infirma și de a invoca exceptio veritatis (Kasabova împotriva Bulgariei, pct. 59-62). Aceasta a considerat că jurnaliștii puteau fi scutiți de obligația de a dovedi veridicitatea faptelor invocate în publicațiile lor și de a evita orice condamnare demonstrând pur și simplu că au acționat în mod just și responsabil [pct. 61; a se vedea și Wall Street Journal Europe Sprl și alții împotriva Regatului Unit (dec.); Radio France și alții împotriva Franței, pct. 24; Standard Verlags GmbH și Krawagna-Pfeifer împotriva Austriei, pct. 16, 30 și 57].

35. Prin urmare, următoarele mijloace de apărare se aplică în cadrul proceselor pentru calomnie, inclusiv în cazul jurnaliștilor. (***i) Excepția adevărului (exceptio veritatis).*** Existența unor garanții procedurale la dispoziția persoanei acuzate de calomnie este unul dintre elementele care trebuie luate în considerare la examinarea proporționalității ingerinței în raport cu art. 10 în special, este indispensabil ca

persoanei în cauză să i se ofere o posibilitate concretă și efectivă de a putea să demonstreze că susținerile sale aveau o bază faptică suficientă [Morice împotriva Franței (MC), pct. 155 și trimiterile citate]. În opinia Curții, imposibilitatea de a recurge la exceptio veritatis constituie o măsură excesivă pentru a proteja reputația și drepturile unei persoane (Colombani și alții împotriva Franței, pct. 66). Exceptio veritatis se referă numai la fapte, nu și la comentarii și la judecăți de valoare, în măsura în care numai faptele se pretează la demonstrarea exactității lor (a se vedea, de exemplu, Castells împotriva Spaniei, pct. 48). Cu toate acestea, iar acest lucru este valabil în special pentru jurnaliști, nu este întotdeauna posibil să se confirme pe deplin faptele atunci când un eveniment tocmai a avut loc, de aici decurgând necesitatea unei marje de manevră în acest caz. Curtea a admis că informația este „un bun perisabil" și că întârzierea publicării, chiar și pentru o scurtă perioadă de timp, riscă să o priveze de orice valoare și de orice interes (Observer și Guardian împotriva Regatului Unit, pct. 60). ***(II) Buna-credință*** Prezența sau absența bunei-credințe se poate stabili în funcție de faptele și circumstanțele cauzei și/sau de codurile deontologice. În cazul jurnaliștilor, Curtea a pus accentul pe verificarea respectării deontologiei jurnalistice, în special având în vedere puterea exercitată de mass-media în societatea modernă și în contextul fluxului imens de informații cu care se confruntă individul [Stoll împotriva Elveției (MC), pct. 104]. Într-un cauză referitoare la calomnie împotriva unui chirurg plastician, Curtea a considerat că relatările făcute de pacienți nemulțumiți, deși exprimate în termeni bruți și violenți, erau în esență corecte și au fost preluate cu fidelitate de ziar. Lecturând articolele în ansamblul lor, Curtea nu a putut să considere că declarațiile erau excesive sau înșelătoare (Bergens Tidende și alții împotriva Norvegiei, pct. 56; a se vedea de asemenea, pentru lipsa unei examinări corespunzătoare a criteriilor de către instanțele naționale, Reichman împotriva Franței, pct. 71).

36. Urmare a condițiilor de drept supuse examinării și anume proporționalitatea ingerinței raportate la art.10 a CEDO, colegiul reține că judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, încheierea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

37. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

38. Având în vedere că recursul declarat de către petiționar este neargumentat, Colegiul la examinarea acestuia invocă prevederile art.470 Cod contravențional, potrivit cărora instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

39. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

40. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul petiționarului Dorogoi Ion declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-28164/23 din 11 octombrie 2023, și menține această hotărîre fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Spoială Alexandru

Judecător Chiroșca Igor

Judecător Băbălău Denis